

Kritiek op plannen om gasboring te verlengen

Bomvol zat het gemeentehuis Drachten gisterochtend: ruim tachtig mensen uitten hun onvrede over gasboringsplannen in de regio. „Het is als bloemen plukken in het park van een stad waar je zelf niet woont.”

Wouter Hoving

Drachten | De hoorzitting ging over de gasvelden Leeuwarden-Nijega en Earnewâld, waar energiebedrijf Vermillion zijn booractiviteit wil verlengen. Tot 2040 wil het bedrijf in Leeuwarden-Nijega ruim 500 miljoen kubieke meter aardgas (Nm³) uit de grond halen. In Earnewâld gaat het om maximaal 350 miljoen Nm³ gas, wat in 2032 klaar moet zijn.

Veel aanwezigen bedankten de juristen van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat voor hun komst naar Drachten, mede 'vanuit CO₂-overwegingen'. Dat deden de ambtenaren naar aanleiding van een oproep van Jan Bovenlander (72) uit De Wilgen. Hij is een van de ruim dertig bezwaarmakers voor het gasveld Leeuwarden-Nijega en vond het zot dat zoveel Friezen vierhonderd kilometer zouden moeten afreizen voor de hoorzitting. Nu hoefden er slechts drie personen van het ministerie een verre reis te maken.

Die dankbaarheid deed gisteren echter niets af aan de merkbare afkeer van de gasplannen van Vermillion. Toen aan het eind van de hoorzitting de advocaat van Vermillion het woord nam, liep bijna de helft van de aanwezigen uit protest de zaal uit. Zij uitten daarmee het gebrek aan vertrouwen in Vermillion en de onderzoeken die de advocate aanhaalde.

Die onvrede was al aangewakkerd toen het ministerie onlangs de negatieve adviezen van de gemeenten Leeuwarden, Tytsjerksteradiel en Smallingerland, de provincie Fryslân en Wetherskip Fryslân over de gaswinning naast zich neerlegde. „Ik vind het zorgelijk dat er zo over de

negatieve adviezen van lokale partijen heen wordt gestapt”, zegt Marlie Rubingh (30) uit Opeinde.

„Wij laten het hier niet bij zitten, en gaan ook zeker naar de Raad van State als de plannen doorgezet worden”, zegt Eric de Beij (55) uit Smalle Ee, die daar tevens voorzitter is van dorpsbelang De Tike. Die uitspraak kan op veel instemming rekenen en wordt ook door andere sprekers geuit. Tot slot heeft De Beij een noodplan klaarliggen om het ministerie op andere gedachten te brengen: „Friezen zijn trots op hun provincie. Ik zou de heer Wiebes met zijn hele team willen uitnodigen om met mij te komen skûtsjesilen, langs het wingebied met breukgebieden.”

Beving

Omwonenden vrezen voor de gevolgen van bevingen voor huizen, natuur en psychische gezondheid. Daarnaast uiten velen hun angst over bodemdaling, zuren en chemicaliën, lekkende gasputten, laagfrequente trillingen en drinkwatervervuiling. In sommige gebieden spreekt winningsbedrijf Vermillion van een bevingskans van 42 procent, met een maximale bevingskracht 2,8.

Volgens Vermillion-advocate Marinka Israël is het gasveld, waar reeds vijftig jaar wordt geboord, al voor 90 procent leeg. Volgens haar is de bodemdaling minimaal en onmerkbaar, is het bevingsrisico niet verhoogd, zijn er geen nadelige gevolgen voor de natuur en is de winning geen gevaar voor het drinkwater. „Mocht er toch schade zijn, dan wordt die vergoed door Vermillion, daartoe zijn we wettelijk verplicht”, zegt Israël. Daarvoor kunnen bewoners naar een speciale commissie mijnbouwschade.

Ambtenaren van Economische zaken en Klimaat horen in het gemeentehuis in Drachten de kritiek op de gaswinningsplannen aan. Foto: Jilmer Postma

Veel insprekers zijn bang voor taferele zoals in de provincie Groningen. Koosje Siderius (57) uit De Wilgen heeft daarom haar Friese vlag meegenomen. Ook heeft ze een ezeltje bij zich, die de ambtenaren van het ministerie in Drachten aan Wiebes moeten geven met de woorden: 'Een ezeltje stoot zich in het algemeen niet twee keer aan dezelfde steen'. Siderius verwijst daarmee naar de Groningen.

Spreker Peter Muilwijk (67) uit De

Wilgen vreest ook voor herhaling. Hij heeft ook nog een woning in Oost-Groningen die hij maar niet kwijtraakt. De woning is recent een ton in waarde gedaald, vertelt hij. „Het zal toch niet zo zijn dat ik hier nóg zo'n woning krijg?” De voornaamste oproep van aanwezigen was daarom een nulmeting bij de woningen, zodat, mocht er schade zijn, er niet een eindeloos (juridisch) traject komt zoals in Groningen het geval is.

Ik vind het zorgelijk dat er zo over de negatieve adviezen van lokale partijen heen wordt gestapt

Justine Oomes, beleidsadviseur bij het ministerie, vindt dat haar departement wel degelijk heeft geleerd van de fouten in het Groninger veld. „Maar het wantrouwen herkennen we en begrijpen we.” Gasplannen voor andere velden zoals die bij Opeinde-Zuid en Middelburen worden later nog besproken, maar kunnen ook rekenen op fervente tegenstanders. Enkelen van hen waren ook gisteren in Drachten al aanwezig.